

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบกลางภาค ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2

ประจำปีการศึกษา 2553

วันที่ 27 ธันวาคม 2553

เวลา 13.30 - 16.30 น.

วิชา 216-334/216-343 Fluid Power

ห้อง A203, S102

คำสั่ง :

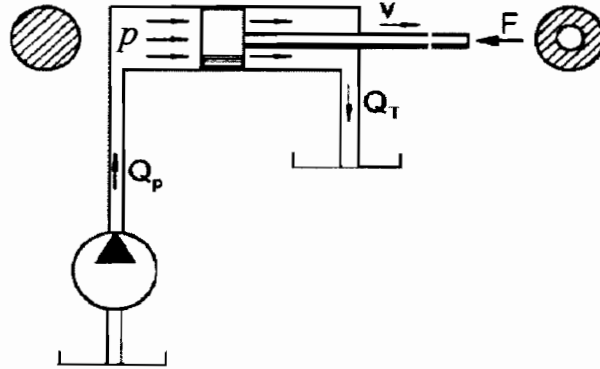
1. ข้อสอบมีทั้งหมด 6 ข้อ ให้ทำทุกข้อ
2. ห้ามนำเครื่องคิดเลขทุกชนิดเข้าห้องสอบ
3. อนุญาตให้ทำข้อสอบด้วยดินสอได้
4. ไม่อนุญาตให้นำเอกสาร สมุดบันทึกคำบรรยาย และตำราทุกชนิดเข้าห้องสอบ

รศ. ปัญญรักษ์ งามศรีตระกูล
ผู้ออกข้อสอบ

ทฤษฎีในการสอบ โทษขั้นต่ำ คือ ปรับตกในรายวิชาที่ทฤษฎี และพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

ข้อที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	15	
2	15	
3	20	
4	20	
5	20	
6	20	
รวม	110	

1. จากระบบไฮดรอลิกในรูปที่ 1 จงคำนวณหาภาระหรือแรง F ที่กระบอกสูบสามารถรับได้ อัตราการไหลกลับของน้ำมันไฮดรอลิก Q_T ความเร็วของลูกสูบ v กำลังเชิงกลที่กระบอกสูบผลิตได้ P_m และกำลังที่ไฮดรอลิกปั๊มต้องจ่ายให้กับระบบ P_h สมมติว่า การสูญเสียในท่อและลิ้น (Valves) ต่างๆ มีค่าน้อยมาก กำหนดให้ความดัน $p=200$ bar อัตราการไหล $Q_p=40$ lpm เส้นผ่านศูนย์กลางของลูกสูบ $D=100$ mm และเส้นผ่านศูนย์กลางของก้านสูบ $d=70$ mm (15 คะแนน)

รูปที่ 1

2.

- 2.1 คำนวณหาร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของปริมาตรของของเหลวที่มี bulk modulus เท่ากับ 1.5 GPa และมีความดันเพิ่มขึ้น 12 MPa (5 คะแนน)
- 2.2 ความเร็วของน้ำมันไฮดรอลิกส์ที่เหมาะสมคือ 3 m/s จงหาอัตราการไหลสูงสุดกรณีที่ใช้ท่อไฮดรอลิกส์ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน 0.375 นิ้ว (5 คะแนน)
- 2.3 จงหาขนาดของท่อไฮดรอลิกส์ที่สามารถใช้ส่งน้ำมันไฮดรอลิกส์ด้วยอัตราการไหล 15 gpm โดยลักษณะการไหลยังคงเป็นแบบราบเรียบ(laminar) กำหนดให้น้ำมันที่ใช้มีความหนืดเท่ากับ 35 cSt (หรือ mm²/s) (5 คะแนน)

3. น้ำมันที่รั่วไหลในระบบไฮดรอลิกส์ได้รับการรวบรวมในท่อรวบรวมน้ำมันที่รั่วไหล(drain line)และไหลลงสู่ภาครอบรับเพื่อการศึกษาประสิทธิภาพของปั๊มไฮดรอลิกส์ ในการศึกษาดังกล่าว ได้วัดความดันตกคร่อม (Pressure drop)ปั๊ม ปริมาณน้ำมันที่รั่วไหล(วัดทุกๆ 5 นาที) และความเร็วรอบของปั๊ม ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลที่รวบรวมได้ ถ้าปริมาตร(ขนาด)ของปั๊มตัวนี้ คือ $8 \text{ cm}^3/\text{rev}$ จงคำนวณหาประสิทธิภาพเชิงปริมาตรของปั๊มที่แต่ละความเร็วรอบ (แสดงวิธีคำนวณอย่างน้อย 1 ค่า) (20 คะแนน)

ตารางที่ 3 ข้อมูลการทดลอง

ความดันตกคร่อมปั๊ม (bars)	อัตราการรั่วไหล (cm^3/s)	ความเร็วรอบของปั๊ม (rpm)	ประสิทธิภาพเชิงปริมาตร (%)
70	4.5	2,900	
140	7.6	2,800	
175	10.8	2,600	
210	16.9	2,500	

4. ปั๊มตัวหนึ่งมีปริมาตรเท่ากับ 100 cm^3 และสามารถจ่ายน้ำมันไฮดรอลิกส์ด้วยอัตราการไหล 90 lpm ที่ความดัน 70 bars และความเร็วรอบ $1,000 \text{ rpm}$ ถ้าปั๊มตัวนี้ถูกขับเคลื่อนด้วยทอร์ค 125 N-m
- 4.1 จงหาประสิทธิภาพรวม(overall efficiency)ของปั๊มตัวนี้ (10 คะแนน)
- 4.2 จงขนาดของทอร์คทางทฤษฎีที่ต้องใช้ในการขับปั๊มตัวนี้ (10 คะแนน)

5. ไฮดรอลิกส์มอเตอร์ขนาด $35 \text{ cm}^3/\text{rev}$ ถูกติดตั้งเพื่อการขับเคลื่อนรถจักรกลคันหนึ่งที่ต้องใช้ทอร์คขนาด 125 N-m จึงจะทำให้เริ่มเคลื่อนที่จากสภาพหยุดนิ่ง ถ้ามอเตอร์นี้ทำงานที่ความดัน 205 bars และมี stall torque efficiency เท่ากับ 62% จงคำนวณทอร์คสูงสุดที่มอเตอร์ตัวนี้ผลิตได้เพื่อการขับเคลื่อนรถจักรกลนี้ให้เริ่มเคลื่อนที่(ความเร็วรอบเท่ากับศูนย์) และทอร์คขนาดนี้สามารถทำให้รถจักรกลเริ่มเคลื่อนที่หรือไม่ (20 คะแนน)

หมายเหตุ:
$$\text{Stall torque efficiency} = \frac{\text{Stall torque}}{\text{Theoretical torque}} 100$$

Stall torque คือ ทอร์คสูงสุดที่วัดได้ขณะที่มอเตอร์หยุดหมุน

6. อธิบายวัตถุประสงค์ของวาล์วต่อไปนี้ในระบบไฮดรอลิกส์ (20 คะแนน)

- 6.1 Pressure relief valves
- 6.2 Pressure reducing valves
- 6.3 Unloading valves
- 6.4 Sequencing valves
- 6.5 Counter balance valves
- 6.6 Brake valves

ข้อมูล หรือสมการที่สำคัญ

หน่วยต่างๆ ที่สำคัญ

Mass

$$1 \text{ kg} = 2.2046 \text{ pound (lb)} = 1000 \text{ gm}$$

$$1 \text{ lb} = 0.4536 \text{ kg}$$

$$1 \text{ ton (imperial)} = 2240 \text{ lb} = 1016 \text{ kg} = 1.12 \text{ ton (US)}$$

$$1 \text{ tonne} = 1000 \text{ kg} = 2204.6 \text{ lb} = 0.9842 \text{ ton (imperial)}$$

$$1 \text{ ton (US)} = 0.8929 \text{ ton (imperial)}$$

Length

$$1 \text{ metre} = 3.281 \text{ foot (ft)} = 1000 \text{ mm} = 100 \text{ cm}$$

$$1 \text{ inch} = 25.4 \text{ mm} = 2.54 \text{ cm}$$

$$1 \text{ yard} = 0.9144 \text{ m}$$

Volume

$$1 \text{ litre} = 0.2200 \text{ gallon (imperial)} = 0.2642 \text{ gallon (US)}$$

$$1 \text{ gallon (imperial)} = 4.546 \text{ litre} = 1.2011 \text{ gallon (US)}$$

$$= 0.161 \text{ cubic ft}$$

$$1 \text{ gallon (US)} = 3.785 \text{ litre} = 0.8326 \text{ gallon (imperial)}$$

$$1 \text{ cubic meter} = 220 \text{ gallon (imperial)} = 35.315 \text{ cubic feet}$$

$$1 \text{ cubic inch} = 16.387 \text{ cubic centimetre.}$$

Force

$$1 \text{ newton (N)} = 0.2248 \text{ pound force (lb f)}$$

$$= 0.1019 \text{ kilogram force (kg f)}$$

$$1 \text{ lb f} = 4.448 \text{ N} = 0.4534 \text{ kg f}$$

$$1 \text{ kg f} = 9.81 \text{ N} = 2.205 \text{ lb}$$

Other units are

$$\text{dynes (cgs unit); } 1 \text{ N} = 10^5 \text{ dynes}$$

$$\text{ponds (gram force); } 1 \text{ N} = 102 \text{ ponds}$$

SI unit is the newton:

$$\text{N} = \text{kg ms}^{-2}$$

Work (Energy)

$$1 \text{ joule (J)} = 2.788 \times 10^{-4} \text{ Wh} (2.788 \times 10^{-7} \text{ kWh})$$

$$= 0.7376 \text{ ft lbf}$$

$$= 0.2388 \text{ calories}$$

$$= 9.487 \times 10^{-4} \text{ British thermal units (BTu)}$$

$$= 0.102 \text{ kgf m}$$

$$= 10^7 \text{ ergs (cgs unit)}$$

SI unit of work is the joule (J)

$$1 \text{ J} = 1 \text{ N m}$$

$$= 1 \text{ m}^2 \text{ kg s}^{-2}$$

Pressure

-
- 1 bar = 100 kPa
 = 14.5 psi
 = 750 mmHg
 = 401.8 inches W G
 = 1.0197 kgf cm⁻²
 = 0.9872 atmosphere
- 1 kilopascal = 1000 Pa
 = 0.01 bar
 = 0.145 psi
 = 1.0197 × 10⁻³ kgf cm⁻²
 = 4.018 inches W G
 = 9.872 × 10⁻³ atmosphere
- 1 pound per square inch (psi) = 6.895 kPa
 = 0.0703 kgf cm⁻²
 = 27.7 inches W G
- 1 kilogram force per square cm (kgf cm⁻²) = 98.07 kPa
 = 14.223 psi
- 1 Atmosphere = 1.013 bar
 = 14.7 psi
 = 1.033 kgf cm⁻²

SI unit of pressure is the pascal (Pa) 1Pa = 1N m⁻²

Practical units are the bar and the psi.

Power

-
- 1 kwatt (kw) = 1.34 Hp
 = 1.36 metric Hp
 = 102 kgf m s⁻¹
 = 1000 W
- 1 horse power (Hp) = 0.7457 kw
 = 550 Ft lb s⁻¹
 = 2545 BTU h⁻¹
- SI unit of power (and the practical unit) is the watt (W)
-

สมการที่สำคัญ

Kinematic viscosity
$$v = \frac{\mu}{\rho}$$

where μ = dynamic viscosity [g/(s · cm)]
 ρ = density (g/cm³)

Bulk Modulus
$$\beta = \frac{-\Delta P}{(\Delta V/V)}$$

where β = bulk modulus (psi)
 ΔP = change in pressure (psi)
 ΔV = change in volume when ΔP is applied (in³)
 V = original volume (in³)